

2017. aasta lasteaedade rahuloluküsitluste avatud vastused

Tallinna Lasteaed Pallipõnn

SA Innove viis 2017. aasta mais läbi uued katselised rahuloluküsitlused lasteaedade valimil. Andmeid koguti 2300 õpetajalt ja 7000 lapsevanemalt rohkem kui 200 erinevast lasteaiaast. Igale rahuloluküsitlustest osa võtnud lasteaiale, kust vastas küsitlusele vähemalt 5 ühe sihtrühma esindajat, edastati selle aasta märtsi alguses tagasiside raport. Tagasiside raportis võrreldi läbivalt lasteaia tulemusi sihtrühma üldise keskmise tulemusega.

Küsitluste käigus oli nii õpetajatel kui ka lapsevanematel võimalik soovi korral anda lasteaiale ka kirjalikku tagasisidet. Nii õpetajatel kui ka lapsevanematel paluti esmalt kirjeldada, millega on nende arvates lasteaia kõik hästi, ning seejärel, mis neid lasteaia häirib. Avatud küsimuste vastused on lasteaia direktorile abiks numbrilise tagasiside tõlgendamisel, aidates avada ja tähelepanu juhtida olulistele teemadele. Kirjalik tagasiside võib seeläbi toetada lasteaia juhtkonda lasteaeda puudutavate otsuste tegemisel ning õppe- ja kasvatustöö arendamisel.

Avatud vastused on käesolevas raportis kuvatud sihtgruppide kaupa. Selleks, et ühtegi vastajat ei oleks võimalik Tema poolt antud vastuse põhjal ära tunda, on kirjalikust tagasisidest välja võetud vihjed kindlatele isikutele ja situatsioonidele. Sellised kohad on raportis tähistatud [***] märgiga. Muid sisulisi muudatusi avatud vastustes tehtud ei ole, kõik vastused jõuavad lasteaia direktorini sellisel kujul, nagu nad vastaja poolt anti.

Õpetajate avatud vastused

Kõigepealt lisage või täpsustage palun neid asju, millega on Teie arvates hästi

---

- 1 Õppe- ja kasvatustegevustest vajalikud vahendid on enamasti olemas. Koolitused toimuvad nii majasiseselt kui on võimalus käia ka väliselt. Lapsevanemad on abivalmid ning koostöö sujub. Õppeaasta jooksul on personaliile ühised üritused, näiteks jõulupidu jms.
  - 2 Julgen väita, et meie lasteaia õpetajad on suures osas vabariigi parimad, mida näitavad ka personaalsed tunnustused. Aasta õpetajad, Tallinna aasta õpetajad, innovaatilised õpetajad, tublid noored õpetajad, kvaliteedi auhindade võitjad jne. Väga suure töövõimega ja enastjuhtivad, arendavad õpetajad. Õpetajate omavaheline koostöö on suurepärase- huvitavad ideed ja teostused, suurepärase koostöö lastevanematega. Lasteaias on väga palju üritusi nii lastele, lastevanematele, kui õpetajatele. Hästi kokkuhoidev, üksteist toetav ja uuendustega kaasa minev meeskond. Lasteaias toimuvad lisaks traditsioonilistele üritustele väga põnevad tegevused- töötoad, loengud, kogemuste jagamised kolleegilt kolleegile, pereõhtud laste ja lastevanematega, lastevanemate bänd, avalik kokanduskeskuse blogi, suur rõhk kõikide osapoolte terviseedendamisel, õpetajate ja laste teatrietendused, headegvuslikud tegevused (Märka ja Aita, Loomade varjupaiga toetamine, Tallinna vähekindlustatud perede jõulupeo organiseerimise toetamine jne.
  - 3 Ole ise positiivne .siis kõik hästi
  - 4 toetlus töökorraldus
  - 5 Hea on, et asju arutatakse, et uuritakse arvamusi (kasvõi seesama ankeetki).
  - 6 Lastevanematega koostöö on hästi. Rühma meeskond, on super hea, koostöö klapib.
  - 7 Juhtkond toetab õpetaja arengut nii koolutamise kui reise läbi silmaringi avardamisega (mitte rahaliselt)
  - 8 Meil on palju häid ja uuendusmeelseid kolleege-õpetajaid, kes on väga tugevad, aga samas loovad õpetajad ja kellega on hea koos töötada. Neilt saab nõu küsida ja nendega koos erinevaid projekte läbi viia.
  - 9 Mul on meeldiv tööruum ja toredad kolleegid.
-

Ja nüüd neid asju, mis Teid oma töös või lasteaias laiemalt häirivad

---

- 1 Soovin, et kõiki asjaosalisi kuulatakse ära rahulikult ja hinnangutevabalt ning osataks leida kompromisse.
- 2 Koormus on suur ning tihtipeale tuleb töö koju kaasa. Päevad on siiski väsitavad nii emotsionaalselt kui ka füüsiliselt. Kõige selle juures on palk väike ning tunnustus samuti. Paberitööd ning planeerimist on palju. Samuti sooviksin saada täiskohta, kui mitte rohkemgi [***].
- 3 Õpetaja töökoormus, kohustused ja vastutus pole tasakaalus. Tihti oodatakse õpetajalt kõiki pädevusisotsiaaltöötaja, psühholoogi, nõustaja jne. Väga halb on meie lasteaias töökoormuste jaotus- rühmades 3 õpetajat, kellest 1 on põhikoormusega ja vastutab praktiliselt üksinda kogu rühma õppekasvatustöö, suhete ja töökorralduse eest. Sooviks väga, et rühmas töötaks 2 võrdväärset partnerit (õpetajat), kelle on võrdne vastutus ja kohustused. Sooviks väga, et koormusteks oleks 1.0 ja 1.0 või 1.0 ja 0,75. Süsteem, kus on 3 õpetajat ei toimi ja õpetajal, kes on põhikoormusega on oht läbipõlemiseks, olgu ta kui võimekas, tubli, tragi, tark ja innukas õpetaja tahes. Väga, väga sooviks koormuste ühlast jagamist ja kindlustunnet ühe paarilise näol. Lapsevanemal ja lapsel on õigused, kuid õpetaja seljatagune on kaitsmata. Õpetaja peab tihti kasutama õppekasvatustöö läbiviimiseks, ürituste korraldamiseks oma töövahendeid nt. tahvelarvuti, telefon, värviprinter, paber jne. Õpetaja peab tihti tegema ületunde, mida talle ei tasustata- nt. ühisüritused nädalavahetustel või õhtusel ajal. Õpetaja töö on vähe tasustatud. Juhtkond võiks oma professionaalsete õpetajatega olulisi otsuseid arutada, et leida parim lahendus. Õpetajaid peaks rohkem usaldama. Tihti on aga nii, et juhtkond otsustab ainuisikuliselt ja töötajad on teadmatutes ning neid otsuseid ka ei põhjendata hiljem. Juhtkond ja õpetajad peaksid olema võrdsed partnerid. Juhtkonnalt ootaks delikaatsust ning diskreetsust/konfidentsiaalsust. Ei meeldi halvustav suhtumine kolleegidesse, lastevanematesse. Juhtkonnalt ootaks mõistmist ja rahlikku arutelu, kui selleks peaks olema vajadus. Juhtkonna ja töötajaskonna vahel peaks olema rahumeelne ning usalduslik ja mõlemat poolt austav suhe. Sooviks, et juhtkond ei paneks kogu vastutust rühma õpetajale, mis puudutab töötajate tööülesandeid, mis on igapäevase töölepingu kirjas. Õpetaja abil on enda tööjuhend ja kohustused ja õpetaja enda omad ja kui neid ei täideta, siis sooviks, et juhtkond räägiks neist probleemidest vastava töötajaga. Väga sooviks, et toilitlustamise kvaliteedile pöörataks rohkem tähelepanu. Ei saa võtta suhtumist, et toit on sisseostetud ja meie ei vastuta ning ei tegele selle küsimusega. Meie organisatsioon/lasteaed vastutab laste heaolu ja terviseeest, seega vastutame ka lastele pakutava toidu kvaliteedi eest.
- 4 Inimesed, kellel ei ole lasteaia õpetaja haridust tulevad lasteaeda tööle ja saavad kohe sama palka, mida saavad haridusega õpetajad. Nad ei oska oma tööd kohe teha.
- 5 Töötasu voiks suurem olla
- 6 Lasteaiaõpetajate ametijärgud võiks tulla tagasi koos juba riiklikult määratud palgaga ehk kõrgem haridus, töötatud aeg ja panus Eesti haridusellu võiks tagada N: vanemõpetajale riiklikult määratud kõrgema palga (nagu oli varem). Õpetajate palk lasteaias võiks olla võrdne vähemalt kooli algklasside õpetajate palgaga, ka puhkus 56 päeva. Lasteaiad vajavad tugispetsailiste nagu koolideski on, sest erivajadusega lapsi on palju ja nii lapsed, pered kui ka õpetajad vajavad tuge. Kuna laste arv väheneb, siis võiks tasapisi liikuda suunas, et rühmades vähendataks laste arvu (leian, et see on oluline heaolu tagatis eelkõige lastele). Koolitusvõimalused võiksid paraneda- koolitusi võimaldatakse haridusametuse poolt vähe, paljudel juhtudel saab neil osaleda tööajaväliselt- leian, et on oluline enda teatud aja tagant koolitada ja ammutada uusi teadmisi/praktikaid (koolitus töötaja sees ja makstud tööandja poolt).
- 7 Õpetajaid võiks rohkem kuulata ja nende arvamusega arvestada.
- 8 Puudub arengurüpp ja võimalus kaasa rääkida õpetajate tööd otseselt puudutavates muudatustes
- 9 Häirib ühiskonnas ja meedias õpetaja kuvand, eriti lasteaia õpetaja oma. Palk on väike, aga nõudmised on kõrged. Nõudmised on iseenesest väga asjakohased ja arvan, et Eestis ja ka meie lasteaias on väga palju väga häid õpetajaid. Aga selle juures saadav palk on väga väike. Noored ei tule lasteaeda tööle või kui tulevad, siis ei jää sinna kauaks, sest tööd on palju ja tasu on väike. Häirib ka see, et tihti ei saa oma arvamust meie lasteaias vabalt välja öelda.
- 10 Minu ruumis ei ole personaalset arvutit, mida saaksin igapäevaselt kasutada.

Lapsevanemate avatud vastused

Kõigepealt lisage või täpsustage palun neid asju, millega on Teie arvates hästi

---

- 1 Meie pere on väga õnnelik, et lasteaed lähtub Hea alguse metoodikast ja järgib neid põhimõtteid. See õpetab lastele iseseisvust ning oma otsuste järgi elama. See metoodika võiks olla kasutusel palju rohkemates lasteaedades. Sama metoodika järgi õppis ka praeguse lasteaialapse õde (kes on täna täiskasvanu). Tugev alusharidus lasteaias on talle andnud tugeva põhja edasiseks eluks (haridusteeks, toimetulekuks). Tahaks ka rõhutada, et meie lapse lasteaias on armastus laste vastu. Lapsed tunnevad seda ja on väga rõõmsad. Harmooniline lasteaed on väga oluline.
- 2 Meeldib see, et enamik lasteaia õpetajaid on noored, aktiivsed ning sõbralikud. Meeldib, et õues mängides saavad lapsed tutvuda ja mängida ka teiste rühmade lastega.
- 3 Õpetajad on toredad ja mõistlikud. Kuna mul on väga mõistlik laps, siis saab ta kõigiga hästi läbi ja on ise ka oma õpetajatega väga rahul.
- 4 Palju väljasõite ja huvitavaid toiminguid.
- 5 Lapse lasteaed on ilus, puhas, korralik ning hoolitsetud ja mänguväljakutega hooviga. On liitunud mitmete positiivsete programmidega (Hea Algus, Kiusamisest vabaks)
- 6 Õpetajad on sõbralikud, vahendid ja rühmaruumid on kaasaegsed. Lapsed on viisakad ja rühma atmosfäär on mõnus.
- 7 Rühmades on suurepärased õpetajad.
- 8 Lapsele lasteaias meeldib, meeldivad nii mõlemad õpetajad kui ka õpetajaabi. Õppetöö on tugev, loevad, kirjutavad, käeline tegevus, digivahendid.
- 9 Lasteaed asub kodust kaugemal, sest soovisin lapse just sellesse lasteaeda panna. Varasemast head kogemused. Olen väga rahul, eks alati saab paremini, aga see mis on võimalik, on Pallipõnnis ära tehtud. Õpetajad on tublid, tegelevad lastega, õpetavad ja annavad endast parima ja rohkemgi veel. Ka abiõpetajad on väga pühendunud, hoolivad lastest. Meil on vedanud, meie rühmas on 2 ruumi kus lapsed saavad tegutseda, seda pean oluliseks. Aitäh, et olemas olete.
- 10 Õpetajad on pühendunud ja aktiivsed ning heaks eeskujuks lastele.
- 11 Õpetajad annavad tagasidet lapse päeva kohta, ühisüritusi on piisavalt. Õu on puhas ja hoolitsetud. Õpetajad jt töötajad on sõbralikud.
- 12 Hoolivad üpetajad
- 13 Äärmiselt rahul tasandusrühma õpetajatega, väga tublid ja püüdlikud. Oskavad lapsele läheneda ning lasteaias käimise muuta meeldivaks. Õpetajatelt olen alati saanud ka palju tagasidet lapse kohta.
- 14 Head tunnustatud õpetajad.
- 15 Õpetajad on uskumatult entusiastlikud ja ettevõtlikud ja nii palju noori õpetajaid - eelmise lasteaiaiga ei saa võrreldagi.
- 16 Pallipõnni lasteaia õpetajad ja õpetaja abid on toredad!
- 17 Olen väga rahul õpetajate ja lapsevanema vahelise koostööga ja tagasisidestamisega. Lisaks on väga vahva, et lasteaias on nii noor kollektiiv, kes on täis teotahet ja ideid.
- 18 Olen rahul põhimõttega, et lasteaia lapsele võimaldatakse palju mänguaega. Oma lapse lasteaeda ja õpetajaid kiidan väga. Olen rahul lasteaias läbiviidava õppekasvatustööga- see valmistab last igakülgset kooliks ette. Meeldib, et lastele pakutakse lõuna ajal võimalust puhata. Olen väga rahul, et meie lasteaedades on veel muusika- ja liikumisõpetajad.
- 19 Õpetajad on toredad ja oma ala professionaalid.
- 20 Lasteaialaste päevakaja on hästi organiseeritud
- 21 Oleme väga rahul õpetajate ja abiõpetajatega, kes igapäevaselt lasteaias minu lapsega on. Meil on omavahel hea koostöö ja lastel on hea olla ja vanematel on hea olla.
- 22 Mulle väga meeldivad meie rühma õpetajad. Hindan kõrgelt nende panust. Suhtlemine kodu ja rühma vahel on väga tihe.
- 23 Palju noori ja pühendunud, andekaid ja innovaatilisi tunnustatud õpetajaid.
- 24 Hetkel veel pisut vähe käinud, aga toredad kasvatajad on siiani kindlust andnud minu laps heades kättes.
- 25 Meil on väga head ja toredad õpetajad.

- 26 Mõned toredad traditsioonid on lasteaia, näiteks sügislaul.
- 27 Lasteaia territoorium on väga hooldatud ja korras.
- 28 Laps on kohanenud taaskord uute õpetajate ja abiõpetajaga, tekkimas on turvatunne. Muidugi kasvades areneb ka lapsel oskus hakkama saada igas olukorras, mida väiksemana veel ei osanud ja vajab siis rohkem õpetaja märkamist ja abi, toetust. Laps läheb nututa rühma, mis on positiivne, sest sügisel oli olukord väga kriitiline, kui rühmas oli palju ebakõlasid, vägivalda, kiusamist.
- 29 Rühmas on erinevate vanusega lapsed. Lapsed saavad soovi kooril käia õpetajaga metsas, mis on lasteaia kõrval. Hommikusöögi aeg on hiljem.
- 30 meeldib, et õpetajad on noored ja ei lähe närvi. Ilusti räägivad lastega ja seletavad asju.
- 31 Rühmas [***] on väga head ja pühendunud õpetajad.
- 32 Päevakava, toidumenüü. Õppevahendid
- 33 Õpetajatega saab suhelda, tagasiside olemas.
- 34 Menüüd vaadates ja kuuldes paljude teiste lasteaegade toitlustamise probleemidest, tundub, et meie lasteaed pakub head ja tervislikku toitu. Tore on, et ilusate ilmadega käiakse õues 2 korda.
- 35 Pallipõnni lasteaia pööratakse väga palju tähelepanu õpetajate valikule. Nagu aru olen saanud, siis selleks, et vältida suurt kaadrivoolavust, ning et hoida enda juures paremaid õpetajaid, eelistatakse nende motiveerimist nõ "euroremondile".
- 36 Lasteaia töötavad suurepärased õpetajad!
- 37 On kriitiline mass noori tublisid lasteaiaõpetajaid, kes näivad tegutsevat ühtse sõpruskonnana ja annavad lasteaiale näo.
- 38 Paljud õpetajad on reipad noored, kes jaksavad ette võtta.
-

Ja nüüd neid asju, mis Teid häirivad

- 1 Kui midagi nimetada, siis seda, et õpetajad ja abiõpetajad on oma suure töö eest tänamatult madalalt tasustatud.
- 2 Huviringide valik võiks olla mõnevõrra suurem ning erinevate vanustega arvestatud. Kõige enam häirib see, et asendusõpetajatena kasutatakse endiseid (juba pensionile jäänud) õpetajaid, keda tihti lapsed kardavad. Sellistel päevadel läheb laps vastumeelselt ning nutuga rühma. Asjatu stress.
- 3 Mind häirib küll see, et kohalik omavalitsus või riik ei suuda pakkuda õpetajatele elamsiväärset palka ja seoses sellega haigestumise päevadel on väga tihti iga päev erinev asendusõpetaja. Ilmselgelt suurendab see õpetajate töökoormust.
- 4 Huviringid on peamajas.
- 5 Põhi mure on kaadri voolavusega ja sellega seoses ka puuduliku järjepidevusega laste õppetegevuses ja rühma kliimas. Erinevatel õpetajatel erinevad nõudmised, kord, lisaks sisseelamise aeg ning paljud lahkuvad kiiresti. Ehk, et kõik on hästi kui rühmas on olemas toimiv õpetajate grupp kuid õpetajate lahkumisel uute leidmine on kahjuks väga keeruline ja see mõjutab tuntuvalt ka rühma sisekliimat.
- 6 Ei ole suuri pikaajalisi probleeme. Lihtsalt soovitus: õpetajad võiksid olla paindlikumad just nooremate laste suhtes, kui nad ei tee kaasa kõiki planeeritud tegevusi. Lapse sundimine tegema mingeid konkreetseid tegevusi tekitab asjatut stressi nii lapsel, vanemal kui õpetajal. Kõige olulisem on see, et laps tunneks end turvaliselt ja hästi inimesega, kelle kätte vanemad on ta pikaks päevaks usaldanud. Pikkamööda harjuvad lapsed ära ja hakkavad kõiki tegevusi kaasa tegema.
- 7 Kõik rühmaruum, palju lapsi rühmas (lühidalt kõik, mis on seotud finantseerimisega k.a õpetajate ja õpetajaabi naeruväärselt väike palk). P.S õpetajad ei ole oma palka kunagi jutus toonud, olen sellega kursis ajakirjanduse vahendusel.
- 8 Neid tegelikult ei olegi.
- 9 Lapsed, kes ei ole ise julged nt et esineda pidudel, jäävad sageli tahaplaanile. Ei arvestata piisavalt lapse eripäradega. Rühmad on liiga suured. Päevakava on liiga tegevusi täis, mängu ja õueaega on vähe.
- 10 väikesed rühmaruumid, juhtkond

- 11 Liiga palju lapsi rühmas. Liiga vähe ruumi. Liiga vähe arendavaid mänguasju. Liiga vähe ressursse remondiks (uute kappide ostmise näiteks). Võiks olla inglise keele õpe 3 aastastele lasteaias nagu on seal juba tantsutunnid ja trennid.
- 12 Magamine õpperuumide põrandal mattidel on meie jaoks uudne asi ja algul tundus kuidagi vastumeelne, aga juba harjun selle mõttega ja kui lastele meeldib, siis ju hästi.
- 13 Tavarühmad (mitte hommikune valverühm) võiks olla hommikuti avatud alates 7:45-st. Siis jõuaks rohkem vanemaid 8-ks tööle.
- 14 Soovin, et panustataks enam õuesolemisse ja õuesõppesse- selleks luua võimalused (õpetajatele õueriided, lastele riiete pesemise/kuivatamise võimalused lasteaias), õue vastavad vahendid nagu õuelaud+pingid, varjualune, valgustus, et lapsed saaks õues viibida ka pimedamal ajal. Pooldan lasteaias menüüde ülevaatamist- menüüd ei vasta kaasaja nõuetele. Propageerime N: suhkru tarbimise vähendamist, aga lasteaias on siiani alles magusad magustoidud ja mahlajoogid. Leian, et on väga vaja lasteadeade menüüsid uuendada- paljud toidud on kaasaja lastele võõrad ja nad ei söö neid, laste lemmikuid (nagu smuutid) ei pakuta. Leian ka, et lasteaias kohatasu on liiga kõrge- tundub imelik, et lasteaiad on haridusasutustest (kool, kõrgkool) kõige kallim!
- 15 Erivajadustega laste jaoks on rühm LIIGA suur
- 16 Absoluutselt ei ole rahul Pallipõnni lasteaja juhtkonnaga, eriti direktoriga. Aastate jooksul on saanud väga selgeks, kuidas ühtesid õpetajaid hoitakse ja poputatakse ning teistele on loodud töötamiseks ebanormaalsed tingimused. Õpetajad on nn vaiksed kannatajad ja keegi ei taha midagi öelda, sest see muudab olukorra ja suhtumise ainult hullemaks. Lasteaad Pallipõnni kodulehel on kõik ilus ja kutsuv, aga tegelikkusele see kahjuks ei vasta. Mainin veel, et õpetajad on suurepärased ja kriitika on kirja pandud mõeldes direktorile!
- 17 Häirib suhtlemine juhtkonnaga. Kodulehelt võib lugeda väga ilusat juttu, aga tegelikkus on hoopis midagi muud, see on äärmiselt kurvastav.
- 18 Kõik ebamugavused ja vajakajäämised tulenevad lasteaias ruumikitsikusest ning inventari uuendamiseks eraldatud eelarve mittepisavusest. Näiteks on terve lasteaias peale (13 rühma) 1 väike saal ja 1 väike võimla. Paljudes rühmades ei ole eraldi magamisruumi. Lasteaias pole raha, et tellida puude raiet, seega on pool hoovi külm ja pime. Samuti saavad õpetajad ja õpetaja-abid minu hinnangul liiga vähe palka niivõrd vastutusriikka töö eest! Mina oleks nõus maksma rohkem makse, kui see summa suunatakse õpetajate ja õpetaja abide palgafondi.
- 19 Lapsevanemad toovad haigeid lapsi lasteaias. Saime 3 päeva käia, kuna rühmas haiged lapsed jäi minu pisike ka kohe kohe haigeks, kaks nädalat ravisime end. Enne ei läinud kui terve, näis kaua nüüd saame käia. Ka täna jäi silma rühmas haigeid lapsi, kurb pole küll lapsi vanematel kuhugile panna, Aga usun haigele lapsele mõjub ka seal olek tervenemisele pigem negatiivselt!
- 20 Lasteaias kodulehel on ilus jutt koostööst vanematega ja kaasamisest. Tegelikuses ei ole juhtkond mingist vanemate initsiatiivist huvitatud.
- 21 Juhtkond peab iseenesest mõistetavaks, et lapsevanemad teevad rühmades remonditööd (ja pesevad igal kevadel aknaid). Õpetajatele loetakse see aeg tööaja sisse, mis hiljem puhkusena kompenseeritakse. Lapsevanematelt oodatakse vabatahtlikkuse alusel osalemist (kõigil pole see töö tõttu võimalik) ja hiljem on lapsed asendusrühmas, kuna rühmaõpetajad tegid remondipäevade ajal töötunde ja saavad lisapuhkust. Iga asutus peaks saama oma remonditööd/aknapesud tehtud nii, et kaasab selleks spetsialiste. Selline lastevanemate kulul elamine peaks olema tänapäeval taunitav.
- 22 Mind häirib väga et minu laps on kasvanud üles keskkonnas, kus ta pole teretulnud, tähelepanud, hoolitud. Liiga palju on kiusamist, kuigi rühmas on lillad karud ja õppekava kiusamisest vabaks. Mind häirib et õpetaja karjub laste peale sõnu valimatult. Mind häirib et abiõpetaja ei taha seal olla ja seda tööd teha. Mind häirib et kõik meie rühma lapsevanemad on kurvad ja õnnetud sest me kõik koos oma lastega oleme olukorras kus me pole rahul lasteaias valikuga. Mind häirib, et minu lapsega pole piisavalt tegeletud ja teda motiveeritud tegema ühistegevusi. Kergem on aktiivset last ignoreerida kui temaga tegeleda. Ma väga soovin et kõik õpetajad saaksid kohustuslikus korras õpet - erivajadustega lastega tegelemiseks, õpetamiseks, sest on väga palju mida õpetajad ei tea, kuidas käituda ja õpetada last. Lapsed on kõik erinevad ja neile lähenemine on ka erinev. Väga paljusid olukordi oleks saanud lahendada hoolivusega ja teadmistega mitte sildistamise, karistamisega. Mul on siiralt kahju.
- 23 Lastel võiks olla suurem mänguplats

- 24 Õuesõppele lasteaia juhtkond eriti ei panusta. Lasteaial on vedanud leidlike õpetajatega. Küsimustikus küsiti kas lasteaia tasu on pere sissetulekuga võrreldes kõrge. Söögiraga mitte. Oleksin nõus sellesse rohkem panustama. Kohatasu on liialt kõrge.
- 25 Lasteaias puudub igasugune logopeedi abi, kui laps käib tavarühmas. (v.a erivajadustega rühmas)
- 26 Juhtkond ei arvesta hoolekogu ettepanekutega. Otsused võetud juba omakeskis vastu.
- 27 Õues võiks-saaks käia veelgi rohkem, seda isegi minu arvates õppetöö arvelt. Leian, et see on laste arengule oluline, ka halvemate ilmadega. Mõnikord tundub, et lasteaia juhtkond on liiga kinni kas omavalitsuse või lastevanemate või vm instantside arvamustes-ootustes. Mõnikord annaks loomingulisus ja terve mõistuse usaldamine paremaid tulemusi :-)
- 28 Mind häirib ruumide kesine seisukord just seinte ja lagede osas. Käisin eelmisel aastal ise seinu krohvimas ja värvimas. Samas mõistan, et lasteaiale eraldatud vahendid on piiratud ning pean õigemaks, et prioriteet nr 1 on õpetajad.
- 29 Direktor võiks rohkem teisi enda ümber uskuda, kuulata ja nendega kaasa mõelda. Võiks olla orienteeritud probleemidele lahenduste otsimisele, mitte nende eitamisele. Musta pole alati mõtet valgeks rääkida. Vahel ongi asjad halvasti ja see on normaalne. Aga igale probleemile on lahendus. Alati. Vahel parem, vahel vähem parem. Kõigepealt aga on tarvis probleemi olemasolu kui selline enesele teadvustada. Edu!
- 30 Kahjuks on siiski lapse rühmas aastate jooksul õpetaja vahetunud keskmiselt rohkem, kui korra aastas, mis tekitab ka lapses nähtavat ebakindlust. Viimane õpetajapaar on nüüd püsinud üle 1 aasta.
- 31 Kohaliku omavalitsuse prioriteetide hulka ei näi lasteaiaid kuuluvat. Kella 8ks tööle minevad vanemad peavad lapsed jätma valverühma.
-